

[Indenrigs- og boligministeren.]

forsvarsordning vil få brug for, det andet er hensynet til Hanstholm havn og den beslutningsfrihed, som man ønsker at reservere sig med hensyn til denne havn. Hvorvidt begge disse formål kan være opfyldt, inden det år, som loven forlænges for, er gået, ved jeg ikke, men det forekommer mig, at det ene hensyn er mere påkrævet end det andet, og jeg ville for mit vedkommende være noget i tvivl om, hvorvidt man burde forlænge loven yderligere 1 år, hvis alene problemet om arealerne ved Hanstholm stod tilbage.

Jeg takker de ærede ordførere for deres anbefaling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den følgende sag var:

Første behandling af forslag til lov om retsens pleje i Grønland.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 5173; fremsættelsen findes i tidenden sp. 452).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Steincke: Som fremhævet af den kendte Grønlandsekspert direktør Oldendow i en interessant artikel om administration og retspleje i Grønland gennem tiderne, falder det slet ikke naturligt for Grønlænderens karakter at afgøre retsforhold efter faste, forud givne retsregler. Bl. a. derfor har man også gennem tiderne haft to slags ret i Grønland, og formålet har derfor været lidt efter lidt fra dansk side, efterhånden som udviklingen tillod det, bevidst at nærme de to retssystemer til hinanden. I den nævnte artikel side 32 anføres en række endnu bestående vanskeligheder ved at overføre moderne dansk retspleje til Grønland og visse principielle betænkeligheder ved et sådant skridt allerede på dette tidspunkt. Men da den store nyordning nu er en kendsgerning, vil jeg dog gerne tilføje, at også direktør Oldendow finder dette forslag med bemærkninger at være et virkelig smukt stykke arbejde på grundlag af et stort forarbejde, også rent juridisk set.

Alligevel må enhver, der ikke er særlig fortrolig med det grønlandske folkeliv, eller som i hvert fald ikke har suget indsigt gen-

nem forhandlinger i Grønlandskommissionen eller ad anden vej, stå noget usikkert og famlende overfor dette omfattende lovværk, der jo tilsigter en nyordning af et udstrakt lands og en helt forskelligartet befolknings retsvæsen. Jeg må i hvert fald tilstå, at jeg kun med stor betænkelighed optræder som ordfører i en sag, hvor jeg i den grad befinder mig på gyngende grund; men undertiden er man jo tvunget til at gå frivilligt med.

En ting vil jeg dog på forhånd anse for ønskelig, nemlig at der såvidt gørligt tages sigte på at indføre det fælles retssystem for de i Grønland bosatte til afløsning af den nugældende ordning, som man nærmere kan finde omtalt i bemærkningerne til lovforslaget, sp. 1. Vanskelighederne består naturligvis i første række i at finde et system, der, samtidig med at det tilfredsstillende de krav, som retsplejen efter vor opfattelse herhjemme må stille, ikke kommer til at stå for den stedlige befolkning som et ganske ubegribeligt brud med den tilvante opfattelse. I øjeblikket gælder jo anordningen af 1926, som altså endnu indeholder den skarpe opdeling af befolkningen i to dele, hver med sit selvstændige retssystem. Endvidere må man påse, at de foreslåede regler ikke i praksis, navnlig under hensyn til de store afstande, det drejer sig om deroppe, vil vise sig uhandlelige. Om den tilstræbte samordning vil få held med sig, vil nemlig ikke alene afhænge af, om dette lovforslags bestemmelser teoretisk er rigtige, men i fuldt så stor ustrækning af, om ordningen vil vise sig forståelig og heldig i praksis, og det er navnlig med hensyn til det sidste spørgsmål, at man som forsåvidt ukyndig må stå noget usikker og alene kan forlade sig på de særlig grønlandskyndiges opfattelse.

Hvad de praktiske forslag angår, indeholder lovforslagets første kapitel bestemmelserne om domsmagtens organisation, om dommernes kvalifikationer, om domstolenes kompetence samt om politimyndigheden. Domsmyndigheden foreslås udøvet af en underret, normalt en i hver kommune, og underretten består af en kredsdommer og to domsmænd, medens der kun findes en appelret, landsretten, bestående af en kongelig udnævnt landsdommer og to domsmænd, valgt af landsrådet.

En interessant bestemmelse, netop fremkaldt af de særlige forhold, er § 15, hvorefter en underret i civile retstrætter, hvis den ikke mener at have tilstrækkelig indsigt til selv at tage stilling, kan indstille til landsdommeren, at sagen behandles af landsret-